Η ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ

ΜΑΡΙΟΣ ΣΙΔΕΡΗΣ

Πρόκειται για τη σχεδία με την οποία ο Οδυσσέας διήνυσε τον Βόρειο Ατλαντικό από την Ωγυγία της Καλυψούς, την σημερινή νήσο Andros των Bahamas, μέχρι την Σχερία των Φαιάκων, την σημερινή Δυτική Νορβηγία.

Οι προωθητικές δυνάμεις στην ανατολική αυτή πορεία ήτοι: Ο συνεχής και σταθερός σε ένταση ούριος άνεμος που υποσχέθηκε η θεά, το ούρειο ρεύμα του Golf-Stream και οι ένθεν και ένθεν πλάγιες ούριες παλιρροϊκές ροές τις οποίες θα εκμεταλλευτεί ο Οδυσσέας, καθορίζουν τα ακόλουθα:

Κατασκευή της Σχεδίας με κορμούς βαλσαμόδενδρων (μπάλσα) σε πέντε αλλεπάλληλες διασταυρούμενες στρώσεις. Για μεγαλύτερη ευστάθεια στον κυματισμό, δύο μακρόστενοι πλωτήρες εκατέρωθεν της κεντρικής φορτίδος (Καταμαράν). Στηρίγματα της πλεύσεως μέσα στα πλάγια εκτροπικά ρεύματα θα είναι τρία Επίπεδα Ιστία και Πηδάλια στις τρεις πλώρες της Σχεδίας στρεπτά περί τους κατακόρυφους άξονές τους και ισάριθμα παρόμοια Ιστία και Πηδάλια στις Πρύμνες. Ακριβής Πλοήγηση με σκοπεύσεις («□σορ□ντι») των «□νθα και □νθα» παραλλάξεων ορισμένων άστρων που θα καθορίζουν τις αντιεκτροπικές στροφές των Ιστίων και Πηδαλίων. Οι αστροσκοπεύσεις σε τρεις βάρδιες ανα 24ωρο. Πρωί και απόγευμα με τον Ήλιο και Νύχτα με τους αστερισμούς Πλειάδες, Βοώτην και Άρκτον στα αριστερά της Σχεδίας. Σε κάθε βάρδια δύο Αστροσκοπευτές επί καθισμάτων συνδεομένων με οριζόντιες αρθρωτές μπάρες και στρεφομένων περί κατακορύφους άξονες σε παράλληλες σκοπεύσεις. Κοντά τους δύο ακόμη βοηθοί, ο κυρίως «Σκοπευτής» απομονώνει την φαινόμενη Πορεία του Άστρου και μεταδίδει την εκ της ροής ανα πάσαν στιγμήν παράλλαξιν προς τον έτερον Σκοπευτήν, («Κυβερνήτης») όστις με δύο στρεφόμενα Πηδάλια, ποδών και χειρών, μεταφέρει τις αντιεκτροπικές στροφές στα Ιστία και τα Τιμόνια.

Δια την πλήρη σχεδόν απόσβεσιν της εκ του κυματισμού ταλαντώσεως των τηλεσκοπίων το όλον Σύστημα Πλοηγήσεως τοποθετείται πάνω σε ένα υπερυψωμένο επί μέρους δάπεδο σχήματος κανονικού εξαγώνου, στο κέντρον της φορτίδος και ανηρτημένο στις κορυφές έξ (6) Ικρίων με Σύστημα Cardan («Στάθμη»). Ένα μεγάλο κεντρικό Αντίβαρο κάτωθεν ελαττώνει στον μεγαλύτερο βαθμό την Ταλάντωση. Εν συνεχεία και οι εξ (6) Αστροσκοπευτές με τους εξ (6) βοηθούς, τοποθετούνται επί της Στάθμης, διατεταγμένοι ακτινικά σε αντιδιαμετρικά ζεύγη (τέσσερις στη βάρδια) ανηρτημένοι με παρόμοιο τρόπο, ενώ και τα επί των καθισμάτων τους τηλεσκόπια ζυγίζονται κι αυτά με τα μικρά τους αντίβαρα.

Οι αντιεκτροπικές στροφές μεταφέρονται από τον Κυνερνήτη και τον Σκοπευτή διά σειράς μεταλλικών οδοντωτών τροχίσκων στο Σύστημα δύο διπλών οριζοντίων κυκλικών Πηδαλίων της Στάθμης και εκείθεν με δύο κατακόρυφες αρθρωτές μπάρες σε τέσσερα κάτωθεν Τρίστιχα Οδοντωτά Γυριστάρια στο κατάστρωμα, τα οποία δι' οριζοντίων Ιμάντων («Πολύδεσμος») στρέφουν δώδεκα (12) μεγάλους οριζόντιους ημικυκλικούς Τροχούς μπροστά από τα Ίκρια. Ο καθένας Τροχός στρέφει με την

οδοντωτή καμπύλη του έναν ξέχωρο ελεύθερο οριζόντιο μοχλό δείκτη («ο□ήια»).

Έμπροσθεν εκάστου Ημικυκλίου τοποθετούνται δύο εν επαφή όρθιες διπλές στήλες («σπείρον» και «επίκριον») η καθεμία τριών αλλεπαλλήλων οδοντωτών τροχών δυναμένων δια μετακινήσεων να συνδυάζονται ανα δύο σε αυξομειούμενες γωνίες στροφών. Ένας χειροδύναμος «Κυβερνητήρ» καθιστός ανάμεσα στρέφει με δύο μεγάλους μοχλούς («ο□ήια») και βάσει των ενδείξεων των δύο δεικτών τις εκατέρωθεν στήλες, οι οποίες μεταφέρουν δι Ιμάντων τις ένθεν και ένθεν στροφές, η κάθε μία στο αντίστοιχό της Ιστίο ή Τιμόνι.

Στη Σχεδία του Οδυσσέα διακρίνουμε επιμέρους μεταλλικά εξαρτήματα και μηχανισμούς που και σήμερα αποτελούν βασικά μηχανολογικά στοιχεία στα οποία στηρίζεται και συντίθεται ο σύγχρονος μηχανικός μας Πολιτισμός.